

Yttrande över SOU 2017:52 Så stärker vi den personliga integriteten

Den samhällsvetenskapliga fakulteten vid Umeå universitet har fått möjlighet att bereda Umeå universitets yttrande över SOU 2017:52 Så stärker vi den personliga integriteten. Remissvaret baserar sig på ett underlag från Juridiska institutionen, utarbetat av universitetslektorerna Ulrika Sandén, Markus Naarttjärvi och Therese Enarsson.

Sammanfattning

Integritetskommittén har följt upp effekterna i lagstiftningsarbetet av den förstärkning av grundlagsskyddet för den personliga integriteten som genomfördes år 2011. Kommittén presenterar i slutbetänkandet också förslag på åtgärder för att minska de integritetsrisker som kartlagts. Umeå universitet konstaterar sammanfattningsvis att förslaget överlag får anses innehålla åtgärder som kan uppfylla de beskrivna avsikterna.

Umeå universitet har valt att specifikt kommentera följande delar av förslaget.

7.3 Åtgärd – stärka ansvarstagandet

Integritetskommittén föreslår att regeringen bör vidta de utredningsåtgärder som är nödvändiga för att genomföra delar av de förslag till integritetshöjande regler vid hantering av personuppgifter i hälso- och sjukvård, som föreslagits av tidigare utredningar, och föreslå riksdagen att reglerna skyndsamt ska införas i lagstiftningen. Kommittén anser att vissa förslag från *Utredningen om rätt information i vård och omsorg* och *E-hälsokommittén* bör kunna leda till lagstiftning.¹ Såväl *Utredningen om rätt information i vård och omsorg* som *E-hälsokommittén* har i sina respektive betänkanden föreslagit förhållandevis omfattande ändringar, bland annat i patientdatalagen och offentlighets- och sekretesslagen. Några av dessa förslag anser således Integritetskommittén bör leda till lagstiftning. Umeå universitet delar kommitténs uppfattning avseende dessa särskilt utpekade förslag som benämns som p. 1-4 och behandlas under rubrik 7.3.1.

7.4 Åtgärd – ställföreträdare för beslutsförmögna

Integritetskommitténs bedömning är att det behöver införas bestämmelser om legala företrädare för personer med nedsatt beslutsförmåga i vård- och omsorgssituationer. Kommittén uttalar att företrädarna måste ha befogenhet att ta ställning till såväl vård- och omsorgsinsatser som den

¹ Utredningen om rätt information i vård och omsorgs betänkande "Rätt information på rätt plats i rätt tid" (SOU 2014:53) respektive E-hälsokommitténs betänkande "Nästa fas i e-hälsoarbetet" (SOU 2015:32).

UMEÅ UNIVERSITET

personuppgiftshantering som hör ihop med dessa. Det är angeläget att det skapas en reglering avseende personer som helt eller delvis saknar möjlighet att fullt ut vara delaktiga eller på annat sätt utöva sitt självbestämmande i situationer då detta förutsätts inom hälso- och sjukvården samt socialtjänsten. Umeå universitet delar således kommitténs uppfattning att det eftersatta området om företrädarlösningar inom hälso- och sjukvård samt omsorg för vuxna beslutsoförmögna personer blir rättsligt reglerat. En sådan reglering är även nödvändig inom området forskning, vilket kommittén också uppmärksammar.

15.2 Förslag till åtgärder

Umeå universitet vill särskilt framhålla vikten av att främja forskning om människors personliga integritet, i enlighet med de förslag som har lagts. Detta behöver dock inte endast avgränsas till tvärvetenskaplig forskning. Att ett särskilt uppdrag skulle ligga på Vetenskapsrådet att fördela forskningsanslag torde vara en god idé, där struktur redan finns för ett sådant förfarande och särskilda utlysningar med specifik inriktning redan har genomförts. Att genom detta främja forskningsprojekt om personlig integritet och hur människor påverkas av hantering av uppgifter som rör den personliga sfären är nödvändigt för att upprätthålla ett fullgott skydd för den personliga integriteten i samband med användandet av informationsteknik i privat och offentlig verksamhet.

Beslut i ärendet har fattats av professor Ruth Mannelqvist, den Samhällsvetenskapliga fakultetens dekan, efter föredragning av fakultetssamordnare Åsa P Isaksson.

Umeå som ovan

A handwritten signature in black ink that reads 'Ruth Mannelqvist'.

Ruth Mannelqvist
Dekan

A handwritten signature in black ink that reads 'Åsa P Isaksson'.

Åsa P Isaksson
Fakultetssamordnare